

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Õiguskomisjon
Esimees

1.4.2009

Pr Angelika Niebler
Esimees
Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon
BRÜSSEL

Teema: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ehitiste energiatõhususe kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008)0780 – C6-0413/2008 – 2008/0223(COD)) – aramus õigusliku aluse kohta

Austatud pr Niebler

Palusite 6. märtsi 2009. aasta kirjas õiguskomisjonilt vastavalt kodukorra artikli 35 lõikele 2 arvamust komisjoni kõnealuse ettepaneku õigusliku aluse kehtivuse kohta.

Õiguskomisjon arutas eespool mainitud küsimust 30.–31. märtsi 2009. aasta koosolekul.

Taust

Eespool nimetatud uuestisõnastamise ettepanek edastati 15. jaanuaril 2009 menetlemiseks nõuandvale õiguskomisjonile vastavalt kodukorra artiklile 80 a¹.

Järgides arvamust, mille esitas õigusteenistus, kelle esindajad osalesid uuestisõnastamise ettepaneku läbi vaadanud konsultatiivse töörühma koosolekutel, ning võttes arvesse arvamuse koostaja soovitusi, järeldas õiguskomisjon, et kõnealune ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus või töörühma arvamuses esile toodud, ning varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas

¹ Uuestisõnastamine seisneb uue õigusakti vastuvõtmises, millega ühendatakse ühtseks tekstiks nii varasemasse õigusakti tehtavad sisulised muudatused kui ka selle õigusakti muutmata sätted. Uue õigusaktiga asendatakse varasem õigusakt ja tunnistatakse see kehtetuks. See on reguleeritud 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelisele kokkuleppega (EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1) ja kodukorra artikliga 80 a. Vt ka edasist.

piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi.

Lisaks oli õiguskomisjon kooskõlas kodukorra artikli 80 a lõikega 2 ja artikli 80 lõikega 3 seisukohal, et ülalnimetatud töörühma arvamuses soovitatud tehnilised kohandused on vajalikud selleks, et tagada ettepaneku vastavus uuestisõnastamise eeskirjadele.

Olles arutanud küsimust 9. märtsi 2009. aasta erakorralisel koosolekul, soovitas õiguskomisjon 16 poolthäälega ja ühegi erapooletuta,¹ et vastutav tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon vaataks ettepaneku läbi kooskõlas õiguskomisjoni ettepanekutega ja vastavalt kodukorra artiklile 80 a.

6. märtsil 2009 kirjutasite Te õiguskomisjonile järgmist:

„Komisjon, mille esimees ma olen, vaatab praegu läbi järgmist ettepanekut: ettepanek võtta vastu direktiiv ehitiste energiatõhususe kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008)0780).

Ettepanek, millega sõnastatakse uuesti direktiiv 2002/91/EÜ, põhineb EÜ asutamislepingu artikli 175 lõikel 1. Mitu parlamendiliiget on esitanud muudatusettepanekuid kavandatud õigusliku aluse muutmiseks.

Muudatusettepanekud võib kokku võtta järgmiselt:

- *hr Reuli muudatusettepanek, millega lisatakse kavandatud õiguslikule alusele artikkel 95;*
- *hr Hudacky, hr Vidal Quadrace, pr Vlasto, hr Chatzimarkakise ja hr Liese ning hr Rübigi ja hr Giereki muudatusettepanekud, millega lisatakse kavandatud õiguslikule alusele artikkel 95 seoses artiklitega 3, 4 ning I ja II lisaga.*

Eespool toodut silmas pidades palun kodukorra artikli 35 lõike 2 kohaselt Teie komisjonilt arvamust nimetatud kahes ettepanekus esitatud õigusliku aluse sobivuse kohta.

Oleksin väga tänulik, kui saaksite esitada arvamuse aegsasti enne tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis raportite projektide üle toimuvat hääletust, mis on kavandatud 31. märtsiks 2009”.

Arutlusel olev õiguslik alus

EÜ asutamislepingu artikli 175 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Toimides vastavalt artiklis 251 sätestatud menethusele ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomitee ning regioonide komiteega, otsustab nõukogu, missuguseid meetmeid tuleb ühendusel võtta, et saavutada artiklis 174 seatud eesmärgid.”

¹ Kohal viibisid järgmised parlamendiliikmed: Giuseppe Gargani (esimees), Klaus-Heiner Lehne, Eva-Riitta Siitonen, Tadeusz Zwiefka, Neena Gill, Manuel Medina Ortega, Diana Wallis, Francesco Enrico Speroni, Monica Frassoni, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Georgios Papastamkos, Gabriele Stauner, Ieke van den Burg, Vicente Miguel Garcés Ramón, Bill Newton Dunn.

EÜ asutamislepingu artiklis 174 määratakse kindlaks ühenduse keskkonnapoliitika eesmärgid.

EÜ asutamislepingu artiklis 95 on sätestatud:

„1. Erandina artiklist 94 ning kui käesolevas lepingus ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse artiklis 14 seatud eesmärkide saavutamiseks järgmisi sätteid. Vastavalt artiklis 251 sätestatud menetlusele ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega võtab nõukogu liikmesriikides nii õigus- kui ka haldusnormide ühtlustamiseks meetmed, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.

2. Lõiget 1 ei kohaldata maksusätete, isikute vaba liikumist käsitlevate sätete ega nende sätete suhtes, mis käsitlevad töötajate õigusi ja huvisid.

3. Lõikes 1 ettenähtud tervishoidu, ohutust, keskkonnakaitset ja tarbijakaitset käsitlevates ettepanekutes võtab komisjon aluseks kaitstuse kõrge taseme, eriti võttes arvesse kõiki uusi teaduslikel faktidel põhinevaid suundumusi. Oma vastavate volituste piires püüavad ka Euroopa Parlament ja nõukogu saavutada sama eesmärki.

4. Kui pärast seda, kui nõukogu või komisjon on ühtlustamismeetme vastu võtnud, peab liikmesriik artiklis 30 märgitud oluliste vajaduste tõttu või seoses keskkonna või töökeskkonna kaitsega vajalikuks säilitada siseriiklikke norme, teatab ta nendest normidest ja nende säilitamise põhjustest komisjonile.

5. Lisaks sellele ja ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, kui pärast ühtlustamismeetme võtmist nõukogus või komisjonis liikmesriik peab vajalikuks ühtlustamismeetme võtmise järel ainuomaselt selles liikmesriigis ilmneva probleemi tõttu kehtestada keskkonna ja töökeskkonna kaitsega seotud uutel teaduslikel tõenditel põhinevaid siseriiklikke norme, teatab ta kavandatavatest normidest ja nende kehtestamise põhjustest komisjonile.

6. Komisjon kinnitab kõnealused siseriiklikud normid või lükkab need tagasi kuue kuu jooksul pärast lõigetes 4 ja 5 osutatud teatamist, olles eelnevalt kindlaks teinud, kas need on või ei ole suvalise diskrimineerimise vahendid või liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piirangud, ja kas need kujutavad või ei kujuta endast takistust siseturu toimimisele.

Kui komisjon selles ajavahemikus otsust ei tee, loetakse lõigetes 4 ja 5 osutatud siseriiklikud normid kinnitatuks.

Kui seda õigustab küsimuse keerukus ja kui puudub oht inimeste tervisele, võib komisjon asjaomasele liikmesriigile teatada, et käesolevas lõikes osutatud ajavahemikku võidakse pikendada veel kuni kuus kuud.

7. Kui liikmesriik on vastavalt lõikele 6 volitatud säilitama või kehtestama siseriiklikke norme, mis erinevad ühtlustamismeetmest, uurib komisjon kohe, kas teha ettepanek selle meetme kohandamiseks.

8. Kui liikmesriik tõstatab rahvaterviseiga seotud konkreetse küsimuse valdkonnas, kus varem on võetud ühtlustusmeetmeid, juhib ta sellele komisjoni tähelepanu, kes siis viivitamata uurib, kas teha nõukogule ettepanek sobivate meetmete kohta.

9. Erandina artiklites 226 ja 227 osutatud menetlusest võib komisjon või liikmesriik anda asja otse Euroopa Kohtusse, kui ta arvab, et mõni teine liikmesriik kasutab käesolevas artiklis ettenähtud volitusi väärsti.

10. Asjakohastel juhtudel on eespool märgitud ühtlustamismeetmetes kaitseklausel, mis volitab liikmesriike ühel või mitmel artiklis 30 osutatud majandusvälisel põhjusel võtma ühenduse kontrollimenetlusele alluvaid ajutisi meetmeid.”

Hinnang

Üldist

Kõik ühenduse õigusaktid peavad põhinema asutamislepingus (või muus õigusaktis, mille rakendamiseks need on mõeldud) sätestatud õiguslikul alusel. Õiguslik alus määrab kindlaks ühenduse pädevuse *ratione materiae* ning täpsustab, kuidas nimetatud pädevust tuleb kasutada, see tähendab kasutamiseks lubatud õigusliku(d) vahendi(d) ja otsustamismenetluse.

Arvestades õigusliku aluse tagajärgi, on selle valik põhjaneva tähtsusega, seda eriti parlamendi jaoks, kuna see määrab kindlaks, kas parlamendil on õigusloomeprotsessis sõnaõigus ja kui, siis milline.

Euroopa Kohtu arvamuse kohaselt ei saa õigusliku aluse valik olla subjektiivne, vaid „peab põhinema objektiivsetel teguritel, mida kohus saab kontrollida”,¹ näiteks kõnealuse meetme sisul ja eesmärgil². Lisaks peaks otsustav tegur olema meetme peamine eesmärk³.

Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale on asutamislepingu üldine artikkel piisav õiguslik alus ka siis, kui kõnealuse meetmega püütakse lisaks põhieesmärgile saavutada ka asutamislepingu konkreetse artikliga taotletud eesmärki⁴.

Kui aga meetmel on mitu üheaegset eesmärki, mis on omavahel lahutamatuult seotud, ilma et üks oleks teiste suhtes teisejärguline või kaudne, peab meede põhinema erinevatel asjakohastel asutamislepingu sätetel,⁵ välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik sätetega kehtestatud otsustamismenetluste vastastikuse kokkusobimatuse tõttu⁶.

Läbivaatamisel olev komisjoni ettepanek põhineb üksnes EÜ asutamislepingu artikli 175 lõikel 1. Tekib küsimus, kas viide artiklile 95 kui täiendavale õiguslikule alusele on lubatav.

Muudatusettepanekute lubatavus uuestisõnastamise menetluses

¹ Otsus kohtuasjas 45/86: komisjon v. nõukogu, EKL 1987, lk 1439, punkt 5.

² Otsus kohtuasjas C-300/89: komisjon v. nõukogu, EKL 1991, lk I-287, punkt 10.

³ Otsus kohtuasjas C-377/98: Madalmaad v. Euroopa Parlament ja nõukogu, EKL 2001, lk I-7079, punkt 27.

⁴ Otsus kohtuasjas C-377/98: Madalmaad v. Euroopa Parlament ja nõukogu, EKL 2001, lk I-7079, punktid 27–28; otsus kohtuasjas C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punktid 93–94.

⁵ Otsus kohtuasjas C-165/87: komisjon v. nõukogu, EKL 1988, lk 5545, punkt 11.

⁶ Vt nt otsused kohtuasjas C-300/89: komisjon v. nõukogu, EKL 1991, lk I-2867, punktid 17–21 (titaandioksiidi juhtum), kohtuasjas C-388/01: komisjon v. nõukogu, EKL 2004, lk I-4829, punkt 58, ja kohtuasjas C-491/01 British American Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punktid 103–111.

Eelkõige tuleks meeles pidada, et ühest küljest tehakse kõnealuse ettepaneku kui uuestisõnastamise vahendiga olemasolevates õigusaktides olulisi muudatusi ja teisest küljest kodifitseeritakse sätted, mis kavatakse jätta muutmata. Samuti tunnistatakse asendatavad õigusaktid sellega kehtetuks.

Sellest tulenevalt kohaldatakse kõnealuse ettepaneku suhtes kodukorra artiklit 80 a, milles on sätestatud järgmist:

„1. Kui Euroopa Komisjon esitab parlamendile ühenduse õigusaktide uuesti sõnastamise ettepaneku, edastatakse see õigusasjade eest vastutavale komisjonile ja vastavasisuliste asjade eest vastutavale komisjonile.

2. Õigusasjade eest vastutav komisjon vaatab ettepaneku vastavalt institutsioonidevahelisel tasandil kokku lepitud korrade läbi ja veendub, et see ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud.

Läbivaatamise käigus ei ole lubatud ettepaneku teksti kohta muudatusettepanekuid esitada. Siiski kohaldatakse artikli 80 lõike 3 teist lõiku sätete suhtes, mida uuesti sõnastamise ettepanekuga ei muudeta.

3. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud, teavitab ta sellest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul, välja arvatud artiklites 150 ja 151 sätestatud tingimustel, on ettepanekule muudatusettepanekute esitamine vastutavas komisjonis lubatud üksnes juhul, kui need puudutavad ettepaneku neid osi, mis sisaldavad muudatusi.

Muudatusettepanekute esitamist nende osade kohta, mida ei muudeta, võib komisjoni esimees siiski erandjuhtudel ja iga üksikjuhtumi puhul eraldi lubada, kui ta on arvamusel, et see on vajalik teksti sisemist sidusust tagavatel mõjuvatel põhjustel või lahutamatu seose tõttu teiste lubatud muudatusettepanekutega. Need põhjused tuleb muudatusettepanekute kirjalikus selgituses välja tuua.

4. Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek sisaldab muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt välja toodud, soovib ta parlamendil ettepaneku tagasi lükata ja teavitab sellest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul palub president Euroopa Komisjonil oma ettepaneku tagasi võtta. Kui Euroopa Komisjon võtab ettepaneku tagasi, täheldab president, et menetlus on kaotanud oma eesmärgi ja teavitab sellest nõukogu. Kui Euroopa Komisjon aga ettepanekut tagasi ei võta, saadab parlament selle vastutavale komisjonile tagasi, kes vaatab ettepaneku vastavalt korralisele menetlusele läbi.”

Sellest tulenevalt näib, et käsitledes vastutavale komisjonile antud volitusi muudatusettepanekute esitamiseks, tuleb eristada muudatusettepanekuid uute osade kohta (tavaliselt märgitud hallil taustal) ja muudatusettepanekuid ettepaneku muutmata osade kohta, (tavaliselt märgitud tavalises kirjas).

Uute osade kohta tehtud muudatusettepanekute suhtes kohaldatakse muudatusettepanekute lubatavuse tavapäraseid eeskirju, muutmata osade kohta tehtud muudatusettepanekud on aga lubatud üksnes erandjuhtudel ja iga üksikjuhtumi puhul eraldi, kui vastutava komisjoni esimees on arvamisel, et see on vajalik teksti sisemist sidusust tagavatel mõjuvatel põhjustel või lahutamatu seose tõttu teiste lubatud muudatusettepanekutega.

Seda arvesse võttes ei ole artikli 95 kui täiendava õigusliku aluse lisamise otstarbekust võimalik arutada enne, kui on hinnatud sellekohaste muudatusettepanekute lubatavust uuestisõnastamise menetluse raames. Kuna hindamine on aga ainult vastutava komisjoni esimehe pädevuses, võib õiguskomisjon pakkuda üksnes järgmisi arutelu suunavaid märkusi.

Õiguskomisjon oli 9. märtsi 2009. aasta koosolekul õigusteenistuse arvamust kinnitades seisukohal, et ettepaneku õiguslikku alusesse ei ole tehtud sisulisi muudatusi ning vastav volitus kujutab endast seega olemasolevate õigusaktide otsest kodifitseerimist.

Sellest tulenevalt ei ole selle teksti osa kohta esitatud muudatusettepanekud automaatselt lubatud ja neid tuleb kõigepealt analüüsida. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raporti projekti kohta esitatud muudatusettepanekutest selgub, et muudatusettepanekuid, mille eesmärk on lisada artikkel 95 juba olemasolevale artikli 175 lõikele 1, võib pidada kokkusobivaks muudatusettepanekutega, mille eesmärk on muuta artikleid 3, 4 ja 5 koos I ja II lisaga.

Samas tuleks välja tuua, et üksnes artikli 5 ja II lisa kohta esitatud muudatusettepanekud on täiel määral lubatavad, kuna need on esitatud ettepaneku uute osade kohta, muudatusettepanekuid artiklite 3 ja 4 ning I lisa kohta võib lubada üksnes seetõttu, et need on tihedalt seotud lubatavate muudatusettepanekutega.

Ettepaneku analüüs

Ettepaneku analüüs näitab, et keskkonnaeesmärgid on kahtlemata peamised.

Esiteks on põhjenduses 3 sätestatud järgmist: „*Energiatarbimise vähendamine ehitussektoris on oluline osa meetmetest, mis on ette nähtud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolliga täitmiseks, samuti pärast 2012. aastat Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil võetavate edasiste kohustuste täitmiseks*”¹.

Teise punktina, mis on isegi tähendusrikkam, on artiklis 1, milles määratletakse ettepaneku sisu, sätestatud järgmist:

„Käesoleva direktiiviga edendatakse ühenduses ehitiste energiatõhusust, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning sisekliima nõudeid ja tasuvust. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:

¹ Põhjenduses 3 on samuti sätestatud, et „Energiatarbimise vähendamisel on oluline osa ka energiavarustuskindluse tagamises, tehnoloogiaarenduse edendamises ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eriti maapiirkondades”. Nagu aga hiljem selgub, on need üksnes ettepaneku kõrvaleesmärgid.

- a) *ehitiste ja nende osade üldise energiatõhususe arvutusmeetodite üldraamistik;*
- b) *miinimumnõuete rakendamine uute ehitiste ja nende osade energiatõhususe suhtes;*
- c) *miinimumnõuete rakendamine oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate ehitiste ja nende osade energiatõhususe suhtes;*
- d) *riiklikud kavad selliste ehitiste arvu suurendamiseks, mille süsinikdioksiidiheidet ja primaarenergiatarbimine on väikesed või puuduvad;*
- e) *ehitiste ja nende osade energiaaudit;*
- f) *ehitistes olevate kütte- ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus;*
- g) *sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatusaktide kontrollimiseks.”*

Kolmandaks ollakse ettepaneku artiklis 4 energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamisel seisukohal, et liikmesriikide kehtestatud energiatõhususe nõuded on praegu märkimisväärselt erineva ambitsioonikuse tasemega, millest mõned jäävad kaugemale maha kulutõhusast tasemest. See tähendab, et paljudel juhtudel läheb ehitamisel ja olulisel rekonstrueerimisel kaduma võimalus suurendada ehitise energiatõhusust ökonoomsel viisil ja vähendada tulevase energiaarveid. Teksti on muudetud, tagamaks et liikmesriikide kehtestatud miinimumnõuded ehitiste energiatõhususele viiakse järk-järgult kooskõlla kulutõhusa tasemega.

Neljandaks sätestatakse artiklis 5 võrdleva metoodika energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. See koosneb komisjoni väljatöötatud arvutusmetoodikast, mille puhul võetakс muutujatena arvesse kulutõhususe kriteeriume (nt investeerimiskulud, tegevus- ja hoolduskulud, sealhulgas energiakulud). Liikmesriigid peaksid seda metoodikat kasutama kulutõhususe nõuete arvutamisel, kasutades nende endi kindlaksmääratud muutujaid. Tulemusi tuleks seejärel võrrelda liikmesriigis tegelikult kehtestatud nõuetega ja nii oleks selgelt näha, kui võrd riikide kehtestatud nõuded vastavad kulutõhusale tasemele. Liikmesriigid peavad esitama komisjonile aruande kindlaksmääratud muutujate, võrdleva arvutuse tulemuste ja kehtestatud nõuete võrdluse kohta ning komisjon avaldab eduaruanded.

Nagu näha eespool nimetatud sätetest (ja enamikust allesjäänud sätetest, mis on lühiduse huvides välja jäetud), kehtestatakse ettepanekuga üksnes energiatõhususe miinimumnõuded, mida liikmesriigid võivad parandada. Selline lähenemisviis on täielikult kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 176, milles on sätestatud: „*Artikli 175 kohaselt võetud kaitsemeetmed ei takista liikmesriiki säilitamast või kasutusele võtmast rangemaid kaitsemeetmeid. Niisugused meetmed peavad olema kooskõlas käesoleva lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.*” Artikkel 175 on seetõttu komisjoni esitatud kujul koostatud ettepanekule ainus sobiv õiguslik alus.

Samas tekib küsimus, kas artikkel 95 sobiks täiendavaks õiguslikuks aluseks, mis lisatakse selleks, et võtta arvesse mõningaid vastutavas komisjonis arutlusel olevaid muudatusettepanekuid, eelkõige muudatusettepanekuid põhjenduste 9 ja 12, artiklite 3, 4 ja 5 ning I ja II lisa kohta.

Nimetatud muudatusettepanekutega soovitakse miinimumnõuete lähenemisviisist suuremaid muudatusi ning nende selge eesmärk on asendada võrdlev arvutusmetoodika ühtse ühtlustatud metoodikaga. Muudatusettepanekuid põhjendatakse peamiselt sellega, et kõnealuses direktiivis nähakse ette üksikud turud, kus erinevad arvutusmetoodikad ja ülevaatusnõuded takistavad tootjaid turustamast nõuetele vastavaid tooteid kogu Euroopa Liidus. Seega on kogu Euroopas vaja võtta kasutusele ühtne arvutusmetoodika, mis põhineb ühtse turu lähenemisviisil ja kasutab olemasolevaid Euroopa standardeid (CEN).

Ülalnimetatud muudatusettepanekute seisukohast on kahtlemata selge, et kaasaegsest tehnoloogiast kasu saamiseks ja selle puhul mastaabisäästu säilitamiseks või tekitamiseks vajab direktiiv õiguslikku alust, mis sisaldab nii EÜ asutamislepingu artikli 175 lõiget 1 kui ka artiklit 95.

Euroopa Kohus on tubakatoodete reklaami käsitlevas kohtuasjas¹ välja toonud, et artiklil 95 võivad põhineda üksnes sellised meetmed, mille eesmärk on tõepoolest siseturu rajamise ja toimimise tingimuste parandamine. Teisisõnu võib artikkel 95 kehtida tingimusel, et kavandatud meetmel on siseturu jaoks teatav lisandväärtus.

Kõnealuste muudatusettepanekute puhul tundub see täpselt nii olevat, kuna nende eesmärk on vältida vastavate energiasäästlike toodete valdkonnas killustunud turgu, luues selleks sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine vastavalt EÜ asutamislepingu sätetele (eelkõige artikli 3 lõike 1 punktile c ja artiklile 14).

Sellest tingituna tuleks juhul, kui nimetatud muudatusettepanekud vastu võetakse, lisada sobiv õiguslik alus EÜ asutamislepingu artikli 95 näol. Teiselt poolt tuleks alles jätta olemasolev viide artikli 175 lõikele 1, kuna see hõlmab ettepaneku üldist keskkonnaeesmärki.

Samas tuleks meeles pidada, et artikli 175 ja artikli 95 kombinatsioon võib tekitada mõningast õiguslikku ebakindlust, kuna artikli 95 kohaselt peavad liikmesriigid ühenduse õigusaktis kehtestatud meetmetest rangemate meetmete säilitamiseks või vastuvõtmiseks saama komisjoni heakskiidu, artiklil 175 põhinevate meetmete kohta on artiklis 176 aga sätestatud, et rangemaid meetmeid võib säilitada või kasutusele võtta tingimusel, et need on asutamislepinguga kooskõlas ja neist teatatakse komisjonile.

Kõnealusel juhul võib mõlemaid sätteid tõlgendada järgmiselt. Kuna kaalutlemisel olevad muudatusettepanekud ei ole täiesti vastuolus ettepaneku algse eesmärgiga kehtestada energiatõhususe *miinimumnõuded*, võiks rangemate siseriiklike meetmete puhul, kui need on olemas, kohaldada automaatselt heakskiitmist komisjoni poolt pärast seda, kui neist on teatatud, välja arvatud juhul, kui need avaldavad ebasoovitavat mõju siseturu toimimisele.

Järeldus

Eespool toodut silmas pidades on jõutud seisukohale, et EÜ asutamislepingu artikli 175 lõige 1 on komisjoni esitatud ettepanekule kõige sobivam õiguslik alus. Viide artiklile 95 tuleb lisada üksnes juhul, kui tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimees kinnitab

¹ Otsus kohtuasjas C-376/98: Madalmaad v. Euroopa Parlament ja nõukogu, EKL 2000, lk I-8419, punktid 81–83.

kõigepealt, et artikli 95 kui sobivama õigusliku aluse lisamist nõudvad muudatusettepanekud on lubatud, ning kui see komisjon need seejärel vastu võtab.

Õiguskomisjon otsustas 30.–31. märtsi 2009. aasta koosolekul 18 poolt- ja 1 vastuhäälega (erapooletuid ei olnud)¹ soovitada, et ehitiste energiatõhusust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku (uuestisõnastamine) õiguslik alus peaks olema EÜ asutamislepingu artikli 175 lõige 1 ning EÜ asutamislepingu artikli 95 lisamine on vajalik üksnes siis, kui seda nõudvad muudatusettepanekud loetakse lubatavaks ja võetakse vastu.

Lugupidamisega

Giuseppe Gargani

¹ Lõpphääletuse ajal olid kohal: Giuseppe Gargani (esimees), Rainer Wieland (aseesimees), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (aseesimees), Francesco Enrico Speroni (aseesimees), Monica Frassoni (raportöör), Carlo Casini, Bert Doorn, Nicole Fontaine, Neena Gill, Klaus-Heiner Lehne, Véronique Mathieu, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Hartmut Nassauer, Aloyzas Sakalas, Eva-Riitta Siitonen, Jacques Toubon, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka.